

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 499/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. augusta 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. S., zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 1502/2008, Ex 19541/2007 a jeho uznesením č. k. 15 Er 1502/2008-11 z 3. septembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. augusta 2013 doručená sťažnosť J. S., (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er/1502/2008, Ex 19541/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho uznesením č. k. 15 Er/1502/2008-11 z 3. septembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že okresný súd 5. februára 2008 poverením č. 5107 000445 (ďalej len „poverenie“) poveril súdneho exekútora P. H., Exekútorský úrad, Štefanovičova 20, Bratislava, aby v prospech oprávneného – Slovenskej republiky, Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave, vymohol od povinného, ktorým bol sťažovateľ, sumu 33,19 € s prísl. z titulu nezaplatenia blokovej pokuty na mieste za dopravný priestupok, ktorý spáchal 19. júla 2006.

Dňa 8. augusta 2012 bol okresného súdu doručený návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie odôvodnený uplynutím 3-ročnej prekluzívnej lehoty vyplývajúcej z § 88 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Napadnutým uznesením okresný súd návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie ako nedôvodný zamietol, pričom s poukazom na doložku právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu konštatoval, že „*lehota na jeho vykonanie by uplynula 03. 08. 2009*“.

Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že okresný súd mu neposkytol primeranú a spravodlivú ochranu jeho práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ich porušenie podľa jeho názoru spočíva v tom, že okresný súd vydal poverenie „*v rozpore s platnými ustanoveniami Ex. poriadku*“ a že tu existujú „*závažné rozpory vo veci legitimácie oprávneného*“, pretože súdny exekútor v žiadosti o udelenie poverenia oprávneného výslovne neoznačil ako „*Slovenská republika...*“. Sťažovateľ poznamenáva, že rovnako súdny exekútor postupoval aj pri vydaní upovedomenia o začatí exekúcie č. Ex 19541/2007 z 11. marca 2008, ktoré mu bolo doručené 22. marca 2008. Na základe uvedených skutočností sa preto domnieva, že exekúcia je proti nemu vedená nezákonne a nespravodlivo a že okresný súd „*zjavne legalizoval vlastné nezákonné a nespravodlivé konanie proti sťažovateľovi vydaním arbitrárne odôvodneného uznesenia*

č. k. 15 Er/1502/2008-11, Ex 19541/2007 zo dňa 03. 09. 2012“, proti ktorému dokonca nepripustil ani odvolanie; predmetné rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené 3. októbra 2012.

Sťažovateľ ďalej namieta, že ani jeho sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní z 9. augusta 2012 predseda okresného súdu listom sp. zn. Spr. 2101/2012 zo 4. septembra 2012 „*nevybavil náležito*“.

Na základe uvedených skutočností v petite navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo J. S. na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Pezinok č. k. 15 Er/1502/2008-11, Ex 19541/2007 zo dňa 03. 09. 2012 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Pezinok č. k. 15 Er/1502/2008-11, Ex 19541/2007 zo dňa 03. 09. 2012 sa zrušuje, vec sa vracia Okresnému súdu Pezinok na ďalšie konanie.

3. Základné právo J. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom pod č. k. 15 Er/1502/2008, Ex 19541/2007 vedenom na Okresnom súde Pezinok porušené boli.

4. J. S. priznáva úhradu trov konania v sume 269,58 €..., ktoré je Okresný súd Pezinok povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Uvedená viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha (t. j. petit), pričom tento musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08), keďže v podstate vymedzuje hranice, v ktorých sťažovateľ žiada realizovať ústavný prieskum dodržiavania základných práv a slobôd v konaní realizovanom tým-ktorým orgánom verejnej moci.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie uznesením okresného súdu č. k. 15 Er 1502/2008-11 z 3. septembra 2012

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane vyslovil, že sťažnosť nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti (napr. I. ÚS 22/02) a že nedodržanie zákonnej lehoty na podanie sťažnosti je zákonom ustanoveným dôvodom na jej odmietnutie ako oneskorene podanej (IV. ÚS 28/02), pričom ide o takú lehotu, ktorú nemožno predĺžiť ani nemožno odpustiť jej zmeškanie (I. ÚS 84/02, IV. ÚS 36/03).

Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že táto judikatúra je sťažovateľovi, aj jeho právnej zástupkyňi známa, pričom už napr. uznesením sp. zn. I. ÚS 280/2012 zo 6. júna 2012 ich upozornil na to, že podľa zásady „*vigilantibus iura scripta sunt*“ práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), *teda tým, ktorí sa* aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv *a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou; podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavnému súdu nevynímajú.*

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľom vznesené námietky smerujú v podstate proti úkonom súdneho exekútora vykonaným v priebehu exekúcie, ktorú považuje za nezákonnú a nespravodlivú, pričom v petite napadnutým uznesením mal byť postup súdneho exekútora zlegalizovaný.

Odhladnuc od absurdity vznesených námietok vrátane toho, že o dôvodoch zakladajúcich arbitrárnosť napadnutého uznesenia sa mal sťažovateľ dozvedieť

až 22. augusta 2013 pri nazretí do spisu okresného súdu sp. zn. 15 Er 1502/2008, od ktorého dátumu odvodzuje začatie plynutia dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti vyplývajúcej z § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd z pripojených príloh zistil, že o návrhu sťažovateľa na zastanie exekúcie z 8. augusta 2012 rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že ho ako nedôvodný zamietol; toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 3. októbra 2012.

Ústavný súd považuje sťažovateľom podaný výklad, ktorým sa ho snaží presvedčiť o včasnosti podania svojej sťažnosti, za účelový. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru totiž nepatrí právo účastníka dožadovať sa toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Keďže je zrejmé, že sťažovateľ podal sťažnosť po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd túto v napadnutej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Er 1502/2008, Ex 19541/2007

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ napriek tomu, že je zastúpený kvalifikovanou právnou zástupkyňou, pričom obom je známa konštantná judikatúra ústavného súdu týkajúca sa obsahu označených práv, námietku ich porušenia vo vzťahu k postupu okresného súdu v napadnutom konaní v podstate žiadnym právne relevantným spôsobom neodôvodnili a teda predložená sťažnosť v tejto časti neobsahuje jednu zo všeobecných náležitostí požadovaných § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (podobne IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 789/09, III. ÚS 61/2014 a iné).

Vychádzajúc z konštantnej judikatúry ústavného súdu, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02 a iné), ústavný súd dospel k názoru, že sťažnosť v tejto časti je aj zjavne neopodstatnená.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že úlohou okresného súdu, ktorý je v exekučnom konaní exekučným súdom, je „dohliadať“ na exekučné konanie a v tomto konaní (ako jediný oprávnený) rozhodovať. Exekučný súd rozhoduje o návrhoch účastníkov exekučného konania predložených mu exekútorom, pričom v niektorých prípadoch má vzhľadom na obsah týchto návrhov zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) ustanovenú lehotu na svoje rozhodnutie. Rozhodnutím o tom-ktorom návrhu účastníka exekučného konania sa jeho úloha v exekučnom konaní v podstate končí. Dĺžku trvania exekučného konania, ktoré začína doručením návrhu na vykonanie exekúcie exekútorovi a pokračuje niektorým zo spôsobov vykonávania exekúcie ustanovených vo štvrtej časti Exekučného poriadku, exekučný súd nemá ako ovplyvniť (m. m. III. ÚS 68/2013).

Ako bolo uvedené, o návrhu sťažovateľa na zastanie exekúcie z 8. augusta 2012 rozhodol okresný súd napadnutým uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. októbra 2012.

Keďže v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už reálne nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označených práv okresným súdom, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol taktiež z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, pretože konanie o nej nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd vo vzťahu k označeným právam poskytuje (m. m. I. ÚS 6/03 a rozhodnutím aj Európskeho súdu pre ľudské práva

vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa nerozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2014